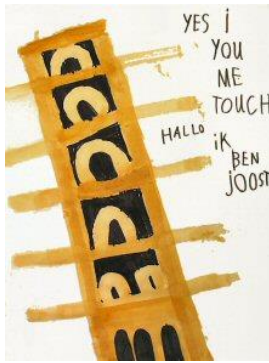

Ik heb iets te vertellen

” *Taal is een middel dat het mogelijk maakt om ervaringen uit te wisselen, van elkaar te leren, met elkaar te overleggen en ons denkvermogen te vergroten. We doen omdat we door taal onze gedachten verbinden met die van anderen.*
(coach)

Wanneer leerlingen aan het schrijven gaan, willen ze zich het liefst uitdrukken in een taal die ‘van hen is’. Zo gebeurt het regelmatig dat leerlingen in het vuur van het schrijven dialecten en tussentaal gebruiken. Voor leerlingen is het fijn te weten dat zij hun taal mogen gebruiken.

Dat geldt evenzeer voor hen die het Nederlands nog onvoldoende onder de knie hebben en hun thuistaal willen gebruiken. Aan de hand van enkele praktijkvoorbeelden maken we duidelijk hoe dit kan.¹

Doel

- Kennismaken met de talige diversiteit als kenmerk van de eigen klas, de school en de maatschappelijke omgeving.
- Door talige diversiteit te benutten ondersteuning bieden bij het neerschrijven van ideeën, emoties en ervaringen.
- Je eigen taal en cultuur durven uiten en die van andere leeftijdsgenoten leren kennen.
- Plezier beleven aan taal door ermee te spelen in concrete situaties.

VAN TEKST NAAR MEERTALIGE KLASKRANT

In sommige scholen zijn de leerlingen het gewoon om met vrije teksten te werken. Leerlingen mogen bij het schrijven de taal gebruiken waarmee zij zich het liefst willen/kunnen uitdrukken. Ook kleuters maken dergelijke ‘teksten’ en vertellen zo met tekeningen een heleboel dingen. Voor kleuters is dit een manier om hun belevenissen, interesses en ervaringen te uiten en met anderen te delen. Tekenen is eigenlijk een prille vorm van schriftelijke communicatie. Wanneer kleuters hun verhalen vertellen bij een tekening gebeurt het vaak dat ze hierbij andere talen dan het Nederlands gebruiken. Laat dit in eerste instantie toe. Het geeft het kind vertrouwen.

Wanneer je in interactie gaat met de kleuters of hulp vraagt van andere kleuters lukt het om het verhaal bij de tekening te reconstrueren. Door het verhaal van de kleuter bij een tekening te schrijven krijgt de kleuter onbewust aandacht voor de geschreven taal en gaan ze beseffen dat je ideeën en concepten kunt omzetten in een woord.

¹ Afbeelding <http://taalschrift.org/reportage/000196.html>

Kleuters imiteren spontaan het schrijven dat ze zien van anderen. Regelmatig terugkerende woorden, zoals hun naam, gaan ze na een tijdje zelf stempelen, tekenen of schrijven. Later willen ze ook begrijpen wat er geschreven staat. Zo groeit de belangstelling voor een geschreven tekst en creëer je een aanknopingspunt op het voorbereidend lezen en schrijven.

Voor de leerkracht

Sla aan het verzamelen.

Verzamel de tekeningen en teksten in een boekje en geef de (gekopieerde) teksten mee naar huis. De kinderen vinden het fijn om dit aan hun ouders te laten zien en te vertellen.

Betrek ouders, oudere broers,... bij het vertalen van de teksten.

Vraag aan oudere leerlingen, ouders, ... om de teksten te vertalen. De ouders kunnen dan het verhaal in de thuistaal van de kinderen voorlezen (thuis of in de klas).

Gebruik de teksten voor tal van activiteiten.

Dit kan gaan over samen een tekst bespreken met het oog op taalbeschouwing of spelling, maar we denken ook aan teksten verwerken in poppenkastverhalen, kamishibai, een liedversie maken, ... en ook klaskranten.

Maak samen met de kinderen klaskranten.

Deze kranten bevatten nieuws, weetjes en feiten over de klas. De klaskranten kunnen bestaan uit zinnen, woorden en verhalen in alle mogelijke talen van de klas. Om ervoor te zorgen dat de lezers de teksten kunnen begrijpen, bieden we alle teksten uiteraard in het Nederlands. Zo maken de leerlingen zelf twee- en meertalige boekjes en kranten.

” Teksten dienen om gelezen te worden en auteurs schrijven omdat ze een boodschap willen overbrengen. (coach)

Laat je resultaten aan derden zien.

Hang de teksten uit op een (publieke) leeswand. Laat leerlingen (positieve) commentaren geven op elkaars teksten door middel van een post-it, een duim, een smiley, een vraagteken.

- Leg de klaskranten op een centrale plaats waar ouders en ander leerlingen langskomen.
- Publiceer eens een tweetalige tekst in de nieuwsbrief van de school.
- Voorzie een plekje in de boekenhoek voor teksten en klaskranten. Leerlingen vinden het fijn om hier regelmatig alleen of met meerdere samen in te lezen.

Zoek het vooral niet te ver.

Ga op zoek naar [zinnvolle, functionele schrijfoopdrachten](#) waarbij leerlingen verschillende talen kunnen inzetten. Je hoeft daarvoor geen projecten in Europa of daarbuiten op te zetten. Er ligt een schat aan talen in scholen in Brussel, Wallonië maar evengoed in Gent, Antwerpen, Oostende,... Leerlingen kunnen in het Nederlands, Frans, Engels maar evenzeer in het Grieks, Armeens, Turks, ... met hun schrijfmaatjes corresponderen.

 Zet ook digitale middelen in.

Leerlingen kunnen tijdens hoekenwerk of contractwerk ook met elkaar mailen. Of wat dacht je van het opstarten van een E-palnetwerk. Voor meer informatie hierover kan je terecht op de volgende link: <http://www.linguanet-worldwide.org/lnetww/nl/meeting/keypals.jsp>

Bronnen

Vicky Verley ontwikkelde deze ideeën in het kader van het Validivproject.